

Oktober

Strokovna ekskurzija, 5. oktobra, po Tematski poti Na svoji zemlji je bila uvodni dogodek posveta *Interpretacije kulturne dediščine*, ki ga je Slovensko etnološko društvo pripravilo 18. in 19. oktobra v Ljubljani (o ekskurziji v pričujoči številki *Glasnika SED* poroča Nadja Valentinčič Furlan).

Posvet *Interpretacije kulturne dediščine* je potekal v Slovenskem etnografskem muzeju. Na njem je v petih tematskih sklopih sodelovalo 23 referentov, sedem primerov interpretacije kulturne dediščine v praksi pa je bilo predstavljenih na plakatih. V obeh dneh se je posveta udeležilo 88 udeležencev (o posvetu v pričujoči številki *Glasnika SED* poroča Anja Serec Hodžar). Glavne sklepe posveta objavljamo v nadaljevanju Društvenih strani.

Med marcem in oktobrom 2013 se je Izvršni odbor SED sestel na šestih rednih sejah. Zapisniki sej so bili redno posredovani predsednici Nadzornega odbora SED.

Literatura

KRIŽNAR, Naško: Dnevi etnografskega filma 2013: Mednarodni festival, Ljubljana, 12.–15. marec 2013. *Glasnik SED* 53/1, 2, 2013, 148–149.

ROŽMAN, Helena in Alenka Černelič Krošelj: Strokovna ekskurzija v Kostanjevcu na Krki in Krško. *Glasnik SED* 53/1, 2, 2013, 202–203.

SMOLE, Marko idr.: Strokovna ekskurzija po Krasu in etnološki večer s prejemnicami Murkovih priznanj 2012. *Glasnik SED* 53/1, 2, 2013, 204–205.

TELBAN, Borut: »Divji spomin« in Bronislaw Malinowski: Etnološki večer na DEF ob filmu Zacharyja Stuarta in Kelly Thomson. *Glasnik SED* 53/1, 2, 2013, 200–202.

Volilni zbor članov SED: Ljubljana, 5. marec 2013. *Glasnik SED* 53/1, 2, 2013, 196–197.

EKSKURZIJA SLOVENSKEGA ETNOLOŠKEGA DRUŠTVA V BENEČIJO

Slovensko etnološko društvo je leta 2012 uredništvoma *Novega Matajurja* in *Doma* iz Čedadu za kakovostno vsebino časopisov, ki sta za poznavanje in raziskovanje kulture in načina življenja v Videmski pokrajini izredno pomembna in dragocena, podelilo Murkovi listini (besedili utemeljitev sta bili objavljeni v *Glasniku SED* 2012). V obeh utemeljitvah je bilo tudi rečeno, da bi si oba časopisa zaslužila etnološko bibliografijo in da bi morala za to poskrbeti slovenska etnologija. Že takrat smo se namenili, da bomo obe uredništvi kmalu tudi obiskali, da bi bolje spoznali njune sodelavce, njihovo delo in načrte in se vsaj okvirno pogovorili tudi o tem, kdo in kako bi se lahko lotil tega dela. Tako smo 1. junija 2013 priredili ekskurzijo v Benečijo, ki je imela več vsebinskih poudarkov: obisk uredništev *Doma* in *Novega Matajurja* in sedeža Društva Ivan Trinko v Čedadu; obisk Inštituta za slovensko kulturo v Špetru; srečanje z gospodom Božom Zuanello, župnikom v Tarčmunu; obisk doma Planinske družine Benečije na Matajurju; počastitev spomina na monsinjorja Ivana Trinka, duhovnika, pesnika, pisatelja, filozofa in vsestranskega buditelja narodne zavesti ob 150-letnici njegovega rojstva in položitev venca na njegov grob na pokopališču v Tarčmunu.

Prvi postanek je bil v Čedadu, kjer so nas na sedežu Kulturnega društva Ivan Trinko sprejeli Lucia Trusgnach, predsednica društva in urednica *Trinkovega koledarja*, Iole Namor, urednica *Novega Matajurja*, novinarka in publicistka, in *Giorgio Banchig*, urednik *Doma* in raziskovalec zgodovine in kulture Benečije. Sedli smo za mizo, obloženo z njihovimi knjigami, časopisi, zgoščenkami, ki jih večinoma nismo poznali, čeprav so vse zanimive za etnologijo. Pripovedovali so nam o svojem delu in načrtih, ne da bi se posebej ustavljali ob težavah, od finančnih do kadrovskih in drugih, ki jih pestijo in ki jih premagujejo vztrajno in uspešno. V pogovoru so kolegi z Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete iz Ljubljane in člani

Izvršnega odbora SED predlagali nekaj konkretnih možnosti za sodelovanje, pri čemer bi imeli najprej pred očmi postopno izdelavo bibliografije, o katere nujnosti smo se vsi strinjali.

Nato smo odšli na Inštitut za slovensko kulturo v Špetru, kjer nas je sprejela Marina Cernetig, sodelavka inštituta in vsestranska kulturna delavka, pridružil pa se nam je tudi Živa Gruden, ravnateljica dvojezične šole. Tudi tu smo si lahko ogledali bogato bero publikacij in zgoščenk. Marina Cernetig je spregovorila o inštitutu, ki promovira, širi in vrednoti jezik, zgodovino in kulturo ter identiteto slovenske skupnosti v Videmski pokrajini, Živa Gruden pa o delu njihove šole in njenih didaktičnih in pedagoških posebnostih, ki jih narekuje po eni strani vse močnejša prevlada italijanščine, po drugi strani pa želja po pouku v slovenskem jeziku, ki jo izpričuje vsako leto višje število vpisanih učencev.

Na kosilu smo bili v gostilni Alla fontana (Pri vodnjaku) v Nokuli ob Nadiži (po beneško Nediži). Lep članek o prijetnem vzdušju v družinski gostilni in domačih jedeh, ki so nam jih postregli, je objavil udeleženec ekskurzije Iztok Ilich (2013).

Po kosilu smo se odpeljali proti Matajurju, kjer nas je pred cerkvijo pričakal gospod Božo Zuanella, župnik v Tarčmunu. Njegovo najbolj znano delo pri nas je knjiga *Gli anni bui della Slavia*, v kateri je prvi osvetlil dejavnost tajnih organizacij v Benečiji in je izšla v slovenskem prevodu Vide Gorjup Posinković pod naslovom *Mračna leta Benečije* (1998). Poglobljeno raziskuje tudi različna področja načina življenja in kulture v Benečiji, njegove objave so za etnologijo teh krajev zelo pomembne. Tudi za pregled njegovega dela bi bila bibliografija, ki smo jo načrtovali z uredništvoma v Čedadu, izredno dobrodošla. Prizadeto nam je pripovedoval o današnjem stanju v Benečiji, njegovi odgovori na naša vprašanja pa so bili prežeti s človeško toplino, z znanjem in modrostjo.

* Dr. Mojca Ravnik, univ. dipl. etnol. in prof. umetn. zgod. 1000 Ljubljana, Celjska 29a, E-naslov: mojca.ravnik@zrc-sazu.si

Udeleženci ekskurzije na vrtu pred sedežem KD Ivan Trinko.
Foto: Zora Slivnik Pavlin, Čedad, 1. 6. 2013

Naši gostitelji na sedežu KD Ivan Trinko: Giorgio Banchig, Iole Namor in Lucia Trusgnach. V ozadju Tadej Trinko, daljni sorodnik Ivana Trinka in udeleženec ekskurzije.
Foto: Zora Slivnik Pavlin, Čedad, 1. 6. 2013

Nato smo se odpeljali v vas Mašere, kjer je v avtobus vstopila Luisa Battistig, predsednica Planinske družine Benečije, tudi pesnica in pisateljica, ki se je prijazno odzvala naši prošnji, da bi nas spremljala na Matajur. Skupaj smo se odpeljali do kočice Rifugio Pelizzo, od koder smo se že pozno in v gosti megli podali navkreber v »Dom na Matajuro«. Kočo, ki je bila odprta leta 2000, so planinci iz Benečije zgradili sami s prostovoljnim delom. Prostovoljci Planinske družine tudi ves čas skrbijo zanjo, tako da to ni le planinska postojanka, ampak pravi dom planincev in prijateljev Benečije. Prijazni dežurni nam je skuhal čaj, nato smo se že v mraku in še gostejši megli podali na pot navzdol. Ustavili smo se še na pokopališču v Tarčmunu in položili šopek na grob Ivana Trinka. V deževnem večeru, na kraju, kjer se sicer odpira prečudovit pogled na vasice na pobočju Matajurja, smo dan končali z željo, da se čim prej spet vrnemo.

Vira

26. podelitev Murkove nagrade, Murkovega priznanja in Murkove listine: Glasbena šola Tolmin, 12. november 2012. *Glasnik SED* 52/1,2,3,4, 2012, 206–212.

ILICH, Iztok: Pri vodnjaku na robu slovenske Benečije. *Okusi* 10/23, 8. 6. 2013, 24–25 (priloga *Slovenskih novic*).

Literatura

ZUANELLA, Natalino: *Mračna leta Benečije: Dejavnost tajnih organizacij v vzhodni Furlaniji*. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1998 (prev. Vida Gorjup Posinkovič).